

Γεωλογικές Χρονολογίες (ιστορία της γης)

Καινοζωϊκός Αιών

-Τριτογενές = 65-2 εκατ. χρόνια πριν

Τα τέλη του Τριτογενούς: Νεογενές = 20-5 εκατ. χρόνια πριν

Τέλος Νεογενούς = **Πλειόκαινο** = 5-2 εκατ. χρόνια πριν

Στο Πλειόκαινο, περ. 3.500.000 χρόνια: πρώτη εμφάνιση ανθρώπου (Αφρική)

-Τεταρτογενές - **Πλειστόκαινο** = από 2 εκατ. χρόνια-10.000 π.Χ.

Στο Πλειστόκαινο, εμφάνιση του ανθρώπου σε διάφορες περιοχές και σε διάφορες χρονολογίες. Στην Ελλάδα ευρήματα: περ. 400.000/ 300.000 π.Χ.

Αρχαιολογικές Χρονολογίες (ιστορία του ανθρώπου)

Αρχίζουν στο τέλος του Πλειόκαινου σε μερικές περιοχές και σε άλλες κατά τη διάρκεια του Πλειστόκαινου = **Επογή του Λίθου**

Ελλάδα

Παλαιολιθική Εποχή

Κατώτερη (Αρχαιότερη) Παλαιολιθική: 400.000/300.000 - 100.000 π.Χ.

Μέση Παλαιολιθική: 100.000 - 30.000 π.Χ.

Ανώτερη Παλαιολιθική: 30.000 - 10.000 π.Χ.

Μεσολιθική Εποχή

10.000-7000 π.Χ.

Νεολιθική Εποχή

A- Προκεραμική: 6800- 6400 π.Χ.

Αρχαιότερη Νεολιθική: 6400-5800/5600 π.Χ.

Μέση ΝΑ: 5800/5600 -5300 π.Χ.

Νεότερη ΝΛ: 5300-4500 π.Χ.

[NN- Προδιμηνιακές φάσεις: 5300-4900/4800 π.Χ.

NN - Διμηνιακές φάσεις: 4900/4800-4600 π.Χ.]

Τελική ΝΛ ή Χαλκολιθική: 4500-3200 π.Χ.

**ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΕΙΣΤΟΚΑΙΝΟΥ
ΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΕΣ-ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΚΕΣ**

3.000	ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΑΙΝΟ	ΕΠΟΧΗ ΜΕΤΑΛΛΩΝ		
7.000		ΝΕΟΛΙΘΙΚΗ		
10.000		ΜΕΣΟΛΙΘΙΚΗ		
35.000	ΑΝΩΤΕΡΟ ΠΛΕΙΣΤΟΚΑΙΝΟ	ΑΝΩΤΕΡΗ ΠΑΛΑΙΟΛΙΘΙΚΗ	Homo Sapiens- Sapiens	Επικραβέτια Μαγδαλήνια Σολουτραία Γκραβέτια Ωρινιάκια
100.000		ΜΕΣΗ ΠΑΛΑΙΟΛΙΘΙΚΗ	Homo Neanderthal	Μουστέρια
150.000 400.000	ΜΕΣΟ ΠΛΕΙΣΤΟΚΑΙΝΟ	ΠΑΛΑΙΟΛΙΘΙΚΗ	Αρχαϊκός Homo Sapiens	Αχελαία
500.000	ΙΣΤΟΚΑΙΝΟ	Ή ΠΑΛΑΙΟ	Homo Erectus	Pebble Culture
1.000.000				
1.500.000	ΚΑΤΩΤΕΡΟ ΠΛΕΙΣΤΟΚΑΙΝΟ	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΠΑΛΑΙΟ	Homo Habilis	
2.000.000				
3.000.000			Ανθρωπολόγος	

ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ: 3300/3000- 1100 π.Χ

ΠΡΩΙΜΗ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ : 3300/3000 - 2000/1900 π Χ,

Ηπειρωτική Ελλάδα = Πρωτοελλαδική περίοδος

ΠΕΙ: 3300-2900πΧ: «Ταλιώτη» και «Εύτρηση»

ΠΕ ΙΙ: 2900-2500/2400 π.Χ.: «Λέρνα ΙΙΙ»

Λέρνα ΙΙΙ, Κολόνα ΙΙΙ Αίγινας, Αγ.Ειρήνη ΙΙ Κέας, Φυλακωπή Ι-Ι Μήλου, Τροία Ι. Στην Κρήτη αντιστοιχούν με την ΠΜ ΙΙ. Στην Αίγυπτο με την 6^η Δυναστεία.

ΠΕ ΙΙΙ: 2400-2100 π.Χ.: «Λευκαντί Ι» -«Λέρνα ΙV»

Αντιστοιχούν οι οικισμοί ή ομάδες-Λέρνα ΙV 1-3, Κολόνα ΙV, V, VI, Λευκαντί Ι, ΙΙ, ΙΙΙ, Αγία Ειρήνη ΙΙΙ, Φυλακωπή Ι-Ι. Στην Κρήτη η ΠΜ ΙΙΙ / ΜΜ ΙΑ. Η Τροία ΙΙ-V. Στην Αίγυπτο: η 7^η έως-10^η/11^η Δυναστεία.

Κρήτη = Πρωτομινωική περίοδος

ΠΜ Ι: 3500-2900 π.Χ.

ΠΜ ΙΙ Α-Β: 2900- 2300/ 2150 π.Χ.

ΠΜ ΙΙΙ: 2300/2150-2000/1900 π.Χ.

Κυκλάδες = Πρωτοκυκλαδική περίοδος

ΠΚ Ι: 3300-2900 π.Χ.: «Γκρόττα- Πηλός» ή «Πηλός- Λακκούδες»

(Φάσεις Λακκούδων {Νάξου}, Πηλού{Μήλου}, Πλαστηρά{Πάρου})

ΠΚ ΙΙ: 2900-2300 π.Χ.: «Κέρος-Σύρος»

(Μεταβατική φάση Κάμπου {Πάρου}, 2800-2700 π.Χ. και κυρίως φάση Σύρου)

ΠΚ ΙΙΙ: 2300- 2000 π.Χ.: «Φυλακωπή Ι» - «Καστρί»

(Μεταβατική φάση Καστρί {Σύρου} (2400-2300 π.Χ.) και κυρίως φάση «Φυλακωπή Ι {Μήλου})

ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ: 3300/3000 - 1100 π.Χ

ΜΕΣΗ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ: 2100/1900 -1600/1550 π.Χ.

Ηπειρωτική Ελλάδα: Μεσοελλαδική περίοδος

Πρωτομινυακή περίοδος: ΠΕ III: 2100-1900 π.Χ.

ΜΕ I: ΜΕ πρώιμη - Πρώιμη μινυακή: 1900 -1800 π.Χ.

ΜΕ II: ΜΕ ώριμη - Κλασική μινυακή: 1800 - 1700 π.Χ.

ΜΕ III: ΜΕ ύστερη -Ύστερη Μινυακή: 1700 -1600/1550 π.Χ.

Κρήτη: Μεσομινωική περίοδος

ΜΜ ΙΑ-Β: 2000/1900-1800/1750 π.Χ.

ΜΜ ΙΙ: 1800/1750-1720/1700 π.Χ.

ΜΜ ΙΙΙ: 1700 -1600 π.Χ.

Κυκλάδες: Μεσοκυκλαδική περίοδος

ΜΚ Ι-ΙΙ: Πρώιμη: 1900 -1700 π.Χ. {Φυλακωπή ΙΙ.Π ή ΙΙC, Αγία Ειρήνη ΙV}

ΜΚ ΙΙΙ: Ύστερη: 1700 π.Χ. - 1600 π.Χ. {Φυλακωπή ΙΙ.iii, Αγία Ειρήνη V}

ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ: 3300/3000 - 1100 π.Υ

ΥΣΤΕΡΗ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ: 1600 -1100 π.Χ/ 1000 π.Χ.

Ηπειρωτική Ελλάδα: Υστεροελλαδική περίοδος

ΥΕΙ: 1600/1550-1480 π.Χ.
ΥΕΙΙΑ: 1480-1425 π.Χ.
ΥΕ ΜΒ: 1425-1380 π.Χ.
ΥΕΙΙΑ1,2: 1380-1300 π.Χ.
ΥΕΙΙΒ: 1300-1200 π.Χ.
ΥΕΙΙΓ: 1200-1100 π.Χ.
Υπομυκηναϊκή: 1100/1050-1000 π.Χ.

Κρήτη: Υστερομινωική περίοδος

ΥΜ ΙΑ: 1600/1550-1480 π.Χ.
ΥΜ ΙΒ: 1480-1425 π.Χ.
ΥΜΙΙ: 1425-1390 π.Χ.
ΥΜ 11 ΙΑ: 1390-1330 π.Χ.
ΥΜ ΙΙΒ: 1330-1200/1190 π.Χ.
ΥΜ ΙΙ Γ: 1190-1070 π.Χ.
Υπομινωική: 1070 - 970 π.Χ.

Κυκλάδες: Υστεροκυκλαδική περίοδος

ΥΚ Ι: 1600/1550-1480 π.Χ.
ΥΚ ΙΙ: 1480 -1380 π.Χ.
ΥΚ ΜΙ: 1380-1100 π.Χ.

ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ: 3300/3000- 1100 π.Χ

Αντιστοιχίες:

Μινωική Κρήτη

Προανακτορική περίοδος:

ΠΜ Ι-ΜΜ ΙΑ: 3300/3000-1925/1900 π.Χ.

Πρώτο ή Παλαιοανακτορική περίοδος:

ΜΜ ΙΒ -ΜΜ ΙΜΑ: 1925/1900 -1750/1720 π.Χ.

Νεοανακτορική περίοδος:

ΜΜ ΙΙΙΒ - ΥΜ ΙΙ: 1750/1720 - 1490/1470 π.Χ.

Μετανακτορική περίοδος:

ΥΜ 111Α-Γ: 1490/1470 - 1075/1050 π.Χ.

Ηπειρωτική Ελλάς - Κρήτη

ΥΕ Ι = ΥΜ Ι Α: 1600/1550-1480 π.Χ.

ΥΕ ΙΙ Α= ΥΜ Ι Β: 1480-1425 π.Χ.

ΥΕ ΙΙ Β = ΥΜ ΙΙ: 1425-1380 π.Χ.

ΥΕ ΙΙΙ Α 1-2 = ΥΜ ΙΙΙ Α 1-2: 1380-1300 π.Χ.

ΥΕ ΙΙΙ Β = ΥΜ ΙΙΙ Β: 1300-1200 π.Χ.

ΥΕ ΙΙΙ Γ = ΥΜ ΙΙΙ Γ: 1200-1100 π.Χ.

Κυκλάδες -Ηπειρ. Ελλάς - Κρήτη

ΜΚ πρώιμη: ΜΕ ώριμη: ΜΜ ΙΒ-ΜΜ ΙΙ

ΜΚ ύστερη: ΜΕ ύστερη: ΜΜ ΙΙΙ/ ΥΜ ΙΑ

ΥΚΙ: ΥΜΙΑ: ΥΕ Ι

ΥΚΙΙ: ΥΜ ΙΒ/ΥΕ ΜΑ

ΥΚ ΙΙΙ πρώιμη φάση: ΥΕ ΙΙΙ Α-Β1: ΥΜ ΙΙΙ Α-Β

ΥΚ ΙΙΙ μέση φάση: ΥΕ ΙΙΙ Β/πρώιμη ΙΙΙ Γ

ΥΚ ΙΙΙ ύστερη φάση: ώριμη και ύστερη ΥΕ ΙΙΙ Γ

ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ: 3300/3000- 1100 mΧ

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΕΣ / ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΣΕ ΆΛΛΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

Επογή του Χαλκού

Bronze Age - Age du Bronze - Bronzezeit - Eta del Bronzo

Πρώιμη Επογή του Χαλκού (ΠΕΧ)

Early Bronze Age (EBA) - Bronze Ancien (BA) - Frühbronzezeit (FB) - Bronzo Antico

Πρωτοελλαδική περίοδος (ΠΕ):

Early Helladic (EH) - Héliadique Ancien (HA)- Frühhelladische Zeit (FH)

Πρωτομινωική περίοδος (ΠΜ):

Early Minoan (EM) - Minoen Ancien (MA) - Frühminoische Zeit (FM)

πρωτοκυκλαδική περίοδος (ΠΚ):

Early Cycladic (EC) - Cycladique Ancien (CA) - Frühkykladische Zeit (FK)

Μέση Επογή του Χαλκού (ΜΕΧ)

Middle Bronze Age (MBA) - Bronze Moyen (BM) - Mittlere Bronzezeit (MB)- Bronzo Medio

Μεσοελλαδική περίοδος (ΜΕ):

Middle Helladic (MH) - Helladique Moyen (HM) - Mittelhelladische Zeit (MH)

Μεσομινωική περίοδος (ΜΜ):

Middle Minoan (MM) - Minoen Moyen (MM) - Mittelminoische Zeit (MM)

Μεσοκυκλαδική περίοδος (ΜΚ):

Middle Cycladic (MC) - Cycladique Moyen (CM) - Mittelkykladische Zeit (MK)

Ύστερη Επογή του Χαλκού (ΥΕΧ)

Late Bronze Age (LBA) - Bronze Recent (BR) - Spätbronzezeit (SB) -Bronzo Recente

Ύστεροελλαδική περίοδος (ΥΕ):

Late Helladic (LH) - Helladique Recent (HR) - Späthelladische Zeit (SH)

Ύστερομινωική περίοδος (ΥΜ):

Late Minoan (LM) - Minoen Recent (MR) - Spätminoische Zeit (SM)

Ύστεροκυκλαδική περίοδος (ΥΚ):

Late Cycladic (LC) - Cycladique Recent (CR) - Spätkykladische Zeit (SK)